Επειδή η οικονομική κρίση συνεχίζεται και από ό,τι φαίνεται θα συνεχίζεται για καιρό, μας δίνει την δυνατότητα να συλλογιστούμε και να αναλογιστούμε την σχέση μας με την οικονομία και το χρήμα. Σε μια σχέση όπως γνωρίζουμε, τίποτε δεν είναι δεδομένο και σίγουρο, τα πάντα μπορεί να αλλάξουν κάποια στιγμή.

Για τη σχέση αυτή ο Τομ Ρόμπινς στο βιβλίο «Ο Χορός των Εφτά Πέπλων» λέει: «Τα ίδια τα λεφτά είναι κάτι το ανεξήγητο.

Από την εποχή της επινόησής τους, είχαν μπερδέψει και σαστίσει αυτούς που τα χρησιμοποιούσαν και παρ' όλο που οι σύγχρονοι άνθρωποι τα είχαν συνηθίσει, παρ' όλο που ασχολούνταν μ' αυτά σε καθημερινή, αν όχι, ωριαία βάση, και παρ' όλο που τα χρήματα επηρεάζουν την κάθε σκέψη με τον ίδιο τρόπο που η μαγιά επηρεάζει το ψωμί, δεν είχαν καταφέρει ακόμη να τα καταλάβουν περισσότερο απ' όσο τα καταλάβαιναν όταν πρωτοεμφανίστηκαν.

Οι άνθρωποι βλέπουν απορημένοι τα λεφτά να κυριαρχούν πάνω τους και να θολώνουν τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τον κόσμο σαν ….. ναι, το μαντέψατε, σαν ένα πέπλο.

Όταν πέσει το πέμπτο πέπλο, και μαζί του η ψευδαίσθηση της οικονομικής αξίας, οι άνθρωποι μπορεί να αρχίσουν να αναγνωρίζουν πάλι τον εαυτό τους, μπορεί να ξανά βρουν τις παλιές αξίες και να ξανά δουν ένα τοπίο που έχει χαθεί εδώ και πολύ καιρό.

Στο μεταξύ, μπορούμε να πούμε με κάποια εγκυρότητα ότι, παρ' όλη την φασαρία και τις φοβίες που δημιουργεί το χρήμα, στην πραγματικότητα σχεδόν δεν υπάρχει. Δεν είναι παρά ένα αφηρημένο επινόημα, ένα σύμβολο, μία πράξη πίστης, ένα γραμμάτιο που στηρίζεται μόνο στον λόγο ενός τραπεζίτη.

Ουσιαστικά, τα λεφτά είναι ένα υποκατάστατο.

Το αστείο σε αυτή την περίπτωση είναι πως τα λεφτά είναι ένα υποκατάστατο για πράγματα που συχνά δεν υπάρχουν».

Τώρα που τα χρήματα κινδυνεύουν να πάψουν να έχουν τη θέση που τους αποδίδουμε και να αποκαλυφθεί η πραγματική τους αξία σε ένα κοινωνικό σύστημα, μας δίνεται η ευκαιρία να

βρούμε τον εαυτό μας και το σύστημα των αξιών που φέρνει μαζί του.

Μια ευκαιρία μοναδική έχει αρχίσει να διαφαίνεται πίσω από την οικονομική κρίση, να βρούμε τον εαυτό μας. Αναρωτιέται, λοιπόν, κανείς, μήπως όλα αυτά, που συνθέτουν την οικονομική κρίση, είναι ένα παιχνίδι για να ανοίξει τον δρόμο που αναγκαστικά περνά μέσα από τον εαυτό; Μήπως βρισκόμαστε μπροστά σε μια «συνωμοσία» που οδηγεί, σαν σε μονόδρομο στον εαυτό; Και τελικά μήπως το τέλος της οικονομικής κρίσης δεν είναι

και η λύση του οικονομικού προβλήματος αλλά μια νέα σχέση με τον εαυτό;

Γιώργος Τσαντάκης

Δείτε και το άρθρο με τίτλο *Το θρίλερ της κρίσης*